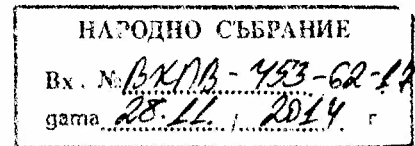

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 8365/2014 г. *СН*
София, *28.11.* 2014 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВРЕМЕННАТА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
В ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На изх. № ВКПВ-453-62-17/04.11.2014 г.

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс № 454-01-13, внесен на 27.10.2014 г. от Волен Николов Сидеров и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

По повод Вашата покана да представим становище по Проекта на Закон за допълнение на Наказателния кодекс с № 454-01-13, внесен на 27.10.2014 г. от Волен Николов Сидеров и група народни представители, бе проведено обсъждане във ВКП. Имайки предвид резултатите от обсъждането, заявявам отрицателното становище на Прокуратурата на Република България (ПРБ) по законопроекта, което ще аргументирам накратко.

Проектът предвижда да бъде изменен текстът на по чл. 12, ал. 3 НК, Глава втора, Раздел I от Общата част на Наказателния кодекс със следното съдържание.

„Няма превишаване на пределите на неизбежната отбрана, ако причиняването на вреди на нападателя е извършено от отбраняващия се в границите на имот или вещи, които е защитава, или намирайки се в тях, е защитава от нападение себе си или трети лица, както и в случаите, в които в границите на имота или вещи деецът е взел предварително мерки срещу евентуално нападение, довели до вредоносния резултат на нападателя.“

1. Законопроектът не е съобразен и е в разрез с основно право на човешката личност, прогласено в чл. 28 КРБ – правото на живот. Превръщането му в действащо право би създадо предпоставки за недопустимо ограничаване и намаляване на защитата на права, в противоречие с разпоредбата на чл. 57, ал. 3 КРБ, която представлява допълнителна гаранция за правото на живот. С Решение № 10 от 1995 г. Конституционният съд се е произнесъл, че правото на живот има върховенство и приоритет по отношение на другите права, като съгласно чл. 4, ал. 2 КРБ, държавата има кореспондиращо задължение да гарантира живота, достойнството и правата на личността.

2. Реализирането на законодателната идея би влязло в съществено противоречие и в нарушение на ангажиментите на държавата, поети съгласно актове на международното право и правото на ЕС, като:

- чл. 6, ал. 1 от Международния пакт за граждански и политически права, с който се признава правото на живот като присъщо на човешката личност и това, че никой не може да бъде произволно лишен от живот;

- чл. 2, ал. 1 и ал. 2 ЕКЗПЧОС – относно законовата защита на правото на живот и условието за абсолютна необходимост при употребата на защитна сила, способна да доведе до лишаване от живот;

- чл. 2, т. 1 от Хартата на основните права в ЕС за защита на правото на живот.

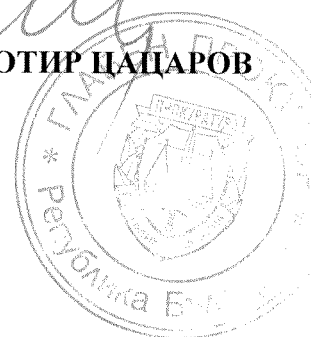
3. Законопроектът не държи сметка, че неизбежната отбрана не представлява право на неограничено засягане на нападателя. Личността и правата на последния продължават да са обект на конституционна защита и след като той е предприел непосредствено противоправно нападение. Отблъскването на такова нападение е легитимно, ако употребата на сила при защита бъде съдържана в необходимите предели. При тяхното очертаване законодателят би следвало да предложи баланс на защитата на двете категории права – застрашените при нападението и тези, които могат да бъдат увредени с отблъскване на нападението. Конституционният съд на Република България е имал повод да се произнесе в този смисъл с Решение № 19 от 21 ноември 1997 г., черпейки доводи и от цитираната по-горе разпоредба на чл. 2, ал. 2, б. „а“ ЕКЗПЧОС. При обявяването за противоконституционни на норми, разширяващи приложното поле на неизбежната отбрана, Конституционният съд е приел, че разпоредби, които освобождават отбраняващия се от задължението да осъразмерява интензитета на отбраната с опасността на нападението и му дават право сам да реши какви вреди да причини на нападателя, защитавайки своите застрашени от увреждане интереси, противоречат на Конституцията.

Такива са и предлаганите с проекта изменения и допълнения на чл. 12 НК. С тях се загърбва принципът на съразмерност на защитата и нападението и се създават предпоставки за отблъскване чрез убийство на всяко нападение, без да се прави преценка на характера и интензитета на нападението и същността на засегнатия интерес. Поради това внесенният законопроект не може да получи подкрепата на ПРБ.

Благодаря за предоставената възможност да изразим становище по законопроекта. Надявам се, че то ще подпомогне дискусиите в Комисията по правни въпроси.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

СОТИР ЦАЦАРОВ

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

№ 8365/2014 г. СГ
София, 28.11.2014 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	ВКПВ-453-62-17
дата	28.11.2014 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВРЕМЕННАТА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
В ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На изх. № ВКПВ-453-62-17/04.11.2014 г.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс № 454-01-24, внесен на 27.10.2014 г. от Волен Николов Сидеров и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

По повод Вашата покана да представим становище по Проекта на Закон за допълнение на Наказателния кодекс с № 454-01-24, внесен на 27.10.2014 г. от Волен Николов Сидеров и група народни представители, бе проведено обсъждане във ВКП. При обсъждането се установи, че законопроект със същото съдържание и почти идентични мотиви е бил внесен от народни представители от парламентарната група на ПП „Атака“ и по време на мандата на Четиридесет и второто Народно събрание с рег. № 354-01-58/2013 г. По него Прокуратурата на Република България (ПРБ) е изразила ясно отрицателно становище на 17.10.2013 г., подписано от заместника на главния прокурор при ВКП – г-жа П. Богданова.

Такава продължава да бъде позицията ни и по новия законопроект с № 454-01-24, внесен на 27.10.2014 г. Нито един от изложените преди година аргументи не е загубил своята валидност.

Проектът предвижда да бъде допълнена с нов текст Глава втора, Раздел VIII от Особената част на Наказателния кодекс със следното съдържание, което цитирам дословно:
„Чл. 155в. Който манифестира публично своята или на други хомосексуална ориентация или принадлежност, чрез организация или участие в митинги, шествия и паради или чрез средствата за масова информация и Интернет, се наказва с лишаване от свобода от една до пет години и глоба до десет хиляди лева.“

ПРБ не може да подкрепи нито основната идея, нито конкретното нормативно разрешение, предлагано с този законопроект, поради следните съображения.

1. Според мотивите на вносителите, целта им е да задоволят общественото очакване за официално противодействие на демонстрациите на различна сексуална ориентация, които се определят като чужди за традиционните български ценности и пагубни за обществения

морал. Аргументи от този род звучат чисто декларативно и не съдържат убедителна теза, че на подобни явления се дължи противодействие именно с най-драстичните средства на наказателната репресия. Самата формулировка на изпълнителното деяние не възвежда елементи на поведение, което във всички случаи е общественоопасно или уврежда обществените отношения, свързани със защитата на половата неприкосновеност, до степен, заслужаваща криминализация.

2. Законопроектът не е в синхрон с основното начало за равенство на всички хора по достойнство и права, прогласен в чл. 6, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ). Неговото превръщане в закон създава условия за дискриминация по защитен признак (сексуална ориентация), който кореспондира с примерното и неизчерпателно изброяване в цитирания конституционен текст.

3. Реализирането на законодателната идея би влязло в противоречие с изрично прогласени права на гражданите по Глава втора от Конституцията. Такова е например правото на изразяване и разпространяване на мнение чрез слово, изображение и по друг начин по чл. 39, ал. 1 КРБ. То би било поставено под въпрос, ако законодателната идея бъде реализирана, доколкото използваният в законопроекта начин да се въведе изпълнителното деяние чрез изреча „*манифестира публично... чрез организация (?) или участие в митинги, шествия, паради и Интернет*“, се покрива с изразяването на мнение. Застрашено би се явило и правото на гражданите да се събират мирно и без оръжие на събрания и манифестации, съгласно определения със закон ред – чл. 43 КРБ. Ако гражданите се събират мирно, без оръжие и без употреба на принуда, при спазване на изискванията на специалния закон, от гледна точка на КРБ, трудно могат да се отстояват наказателноправни забрани, свързани с каузата на събирането – включително и за „манифестирането“ на традиционна или нетрадиционна сексуална ориентация.

4. Законопроектът би довел до нарушение на ангажиментите на държавата, поети съгласно основни актове на международното право и правото на ЕС. Без претенции за изчерпателното им изброяване, законодателят би следвало да държи сметка, че Република България е обвързана да спазва следните основополагащи норми:

- задължението за признаване на всеки човек на правата и свободите по Всеобщата декларация за правата на човека, без различия, основани на какъвто и да е признак (чл. 2);
- забраната за дискриминация по чл. 14 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи;
- забраната за дискриминация по чл. 26 от Международния пакт за граждански и политически права;
- задължението за недискриминация по чл. 21 от Хартата на основните права в Европейския съюз. Съгласно цитирания текст от Хартата, сексуалната ориентация е възведена изрично като признак, на който не може да се основава каквото и да е различно третиране.

Всички тези норми са несъвместими с приемането и прилагането на практика на предложеното от група народни представители допълнение на НК.

Благодаря за предоставената възможност да изразим становище по законопроекта. Надявам се, че то ще подпомогне дискусиите в Комисията по правни въпроси.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

СОТИР ЦАЦАРОВ

